

MUSICAL 2.0

EEN NIEUWE GENERATIE

Dennis Piek

Inleiding Dennis Piek	6	Kim-Lian van der Meij	130
		William Spaaij	138
Matteo van der Grijn	10	Albert Verlinde	146
Fred Boot	18	Olaf Vugts	154
Stanley Burluson	26	Hans Cornelissen	162
Na-Young Jeon	34	Robin de Levita	170
Anouk Maas	42	Allard Blom & Jeroen Sleyfer	178
Vajèn van den Bosch	50	Frank Sanders & Steven Moonen	184
Rosalie de Jong	58	Sieta Keizer	192
Mark Vijn	66	Marco de Koning	196
Joey Schalker	74	Joris van Bennekom	200
Cindy Bell	82	Roy Beusker	204
Tessa Sunniva van Tol	90	Ron Blaauw	208
Tommie Christiaan	98		
Carolina Dijkhuizen	106	Colofon	217
Simone Kleinsma	114	Fotoverantwoording	219
Tanja Dik	122		

Musical 2.0 – de titel van dit boek. Maar wat is 2.0 eigenlijk als het over musicals gaat? Is 2.0 het technisch innovatieve *Soldaat van Oranje*? Of zit 2.0 in de intieme vertelling van bijvoorbeeld *Hij Gelooft in Mij* of *Ramses*? De nieuwe generatie talenten die doorstroomt, of de producenten die juist omvallen? Je kunt 2.0 zoeken in vernieuwing, toekomstige generaties of de ervaren garde die zichzelf herontdekt. Iedereen heeft op zijn eigen manier een stukje 2.0 in zich. Niets of niemand staat stil en altijd moet je blijven leren, jezelf uitdagen en op zoek durven gaan naar het onbekende. Het moment dat je denkt dat je er bent, is het de hoogste tijd om te stoppen; 2.0 is vooruitgang.

Het maximale uit jezelf willen halen en nooit even een tandje minder. Het is ongetwijfeld de meest gehoorde filosofie over het vak van iedereen die ik voor dit boek heb mogen interviewen. Ik vind het een intrigerend fenomeen. Mensen die stuk voor stuk hun leven in dienst stellen van het theatervak om vervolgens met veel pijn en moeite de zaal naar een redelijke bezetting te tillen. Het is liefde, het is passie en het is naïviteit tegelijkertijd. Een schrijver of componist die jarenlang flops schrijft in de hoop ooit verantwoordelijk te zijn voor dat ene meesterwerk. En dat lukt! Want eerlijk is eerlijk, we maken hier in Nederland verschrikkelijk mooie voorstellingen. Het nieuwe Nederlandse musicalrepertoire groeit langzaam tot een niveau dat zich moeiteloos kan meten met de geïmporteerde Amerikaanse musicals. Niet dat we die niet meer zouden moeten importeren overigens. Er is een markt voor beide en allebei zijn ze op hun eigen manier fantastisch en kunnen ze prima naast elkaar bestaan. Het vergt nog steeds net zoveel durf en lef om een grote

buitenlandse productie naar Nederland te halen als om iets geheel nieuws te ontwikkelen. Het zijn ook niet alleen de producenten, maar ook de acteurs die moeten durven in iets nieuws te stappen. Iets wat je nog niet kent, maar iets wat met veel passie, liefde en ambacht kan uitgroeien tot iets prachtigs. Dat is 2.0!

Iedere maker voegt op zijn eigen manier iets toe aan het musicallandschap dat we vandaag de dag kennen. Het door Joop van den Ende opgerichte Stage Entertainment heeft een mooie balans gevonden tussen producties uit eigen huis, zoals *Ciske de Rat*, *Petticoat* en *Hij Gelooft in Mij*, en de gelicenseerde buitenlandse producties als *Wicked*, *Disney's The Little Mermaid* en *The Jersey Boys*. Hetzelfde geldt voor Albert Verlinde Entertainment, dat seizoen op seizoen laat zien te weten hoe je een voorstelling moet aanpakken. Van de biografische musicals tot de bekende feelgoodmusicals waarmee hij zijn eigen stukje

markt wist te vinden in het tot dan toe door Stage Entertainment gedomineerde landschap. Ruud de Graaf en Hans Cornelissen daarentegen richten zich voornamelijk op de oer-Hollandse musical en NEW Productions van Fred Boot richt zich tevens op de vaderlandse historie, maar dan op eigen originele wijze. Je kunt rustig stellen dat de markt mooi is verdeeld, het aanbod is divers en de kwaliteit neemt zichtbaar toe. Genregrenzen lijken te vervagen en bij dat soort ontwikkelingen is de musical alleen maar gebaat. Vaak hebben we de neiging alles in hokjes te willen plaatsen en te willen benoemen, maar theater is niet altijd te benoemen. Zeker musical is daarbinnen nog altijd een vreemd fenomeen. De disciplines zang, dans en spel zijn in zoveel verschillende verhoudingen te gebruiken, dat dat resulteert in evenzoveel verschillende soorten voorstellingen. Voorstellingen die onmogelijk nog met elkaar te vergelijken zijn, maar wél allemaal gelabeld worden als *musical*.

Soldaat van Oranje is geregisseerd door toneelregisseur Theu Boermans. Martijn Fischer had nog nooit musical gedaan, maar is een openbaring in *Hij Gelooft in Mij*. En de musical *Shrek* werd naar een hoger niveau getild dankzij de uitmuntende cabaretier Paul Groot. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van de vele opvallende namen die de afgelopen jaren in musicals zijn verschenen. Het is dan ook volslagen onzin te denken dat je alle drie de disciplines volledig moet beheersen om musical te kunnen doen. Iemand die net zo goed kan zingen, dansen als spelen, excelleert

duo eigenlijk op geen van alle terreinen. Waarin val je dan nog op? Net als in de sport is er op elke positie iemand nodig en voor elke positie wordt er een andere balans in vaardigheden van je verwacht. Gezamenlijk als team voldoe je, als het goed is, echter wel aan het totaalplaatje.

Bij het schrijven van dit boek heb ik getracht zo veel mogelijk betrokkenen aan het woord te laten die de schakels vormen van deze ketting. Ieder met zijn eigen kijk op het vak en puttend uit persoonlijke ervaringen. Wat het boek niet wil zijn, is een totaaloverzicht van iedereen die ertoe doet in musicalland. Wat het wél is, is een greep uit al het moois dat het musicalgenre te bieden heeft. Als u net zo kunt genieten tijdens het lezen van dit boek als ikzelf tijdens het schrijven heb gedaan, dan heb ik mijn doel bereikt. En misschien heb ik mijn doel al wel bereikt, want het feit dat zoveel fantastische mensen aan dit boek hebben willen meewerken, is al een mijlpaal op zich. Zonder hun medewerking hadden de komende ruim tweehonderd bladzijden nooit zo veel mooie verhalen en anekdotes kunnen bevatten. Niets van dit alles had ik van tevoren voor mogelijk gehouden. Continu heb ik mijzelf mogen verbazen over wat mogelijk is en wat je kunt bereiken als je ergens met hart en ziel voor gaat. Misschien zit daarin ook wel de essentie van 2.0? Daarin zit in ieder geval mijn eigen 2.0.

Dennis Piek

MATTEO VAN DER GRIJN

**ZONDER ENIGE MUSICALERVARING DE HOOFDROL BEMACHTIGEN IN DE GROOTSTE, DUURSTE EN MEEST
SUCCESVOLLE PRODUCTIE VAN HET SEIZOEN. HET KLINKT ALS EEN GROOT RISICO, MAAR MATTEO VAN
DER GRIJN BLEEK EEN SCHOT IN DE ROOS. HET HAD ECHTER NIET VEEL GESCHEELD OF NEDERLAND HAD
MATTEO NOOIT IN DE ROL VAN ERIK HAZELHOFF ROELFZEMA GEZIEN.**

‘De eerste keer dat ik werd gebeld om auditie te komen doen voor *Soldaat van Oranje* ben ik niet gegaan. Ik had nog nooit musical gedaan en had geen flauw idee wat ze hier dan van wilden maken. Er waren verder nog geen details bekend over de opzet en ook niet wie het stuk zou regisseren. Daarnaast had ik in die periode al iets gepland met mijn eigen theatergezelschap dat ik met anderen ben gestart na het afstuderen van de toneelschool. Maanden later werd er opnieuw gebeld met de vraag of ik nou echt geen auditie wilde komen doen want ze hadden “hem” nog steeds niet gevonden. “Wie?”, vroeg ik. “Ja, de hoofdrol.” Toen hebben ze me ook verteld dat Theu Boermans de musical zou regisseren en ik kreeg details over het decor en de grootse aanpak. Dit zou wel eens iets waanzinnigs kunnen worden. Of helemaal niet natuurlijk, maar dat weet je dan nog niet. In ieder geval, het triggerde me enorm en ik ben auditie gaan doen. De dag dat ik kwam, bleek ook gelijk de laatste dag te zijn, de finaledag van de audities. Er waren nog twee andere jongens en nog diezelfde middag kreeg ik te horen dat ik de rol had. Eigenlijk heel absurd!

“DIE HOOGTES HAAL IK TOCH
HELEMAAL NIET EN
SODEMIETER OP ALLEMAAL!
IK KAN HET NIET!”

In het begin was ik ontzettend zenuwachtig. Je bent dan net aangenomen en dan speelt de angst op. Kan ik dit wel? Ik had wel theater gedaan, maar nooit musical. Op de toneelschool hadden mensen me wel eens verteld dat ik muzikaal was en redelijk kon zingen, maar daar had ik verder nog nooit wat mee gedaan. Op dat moment heb je mensen nodig die je over die angst heen praten. Ik weet nog dat muzikaal leider Björn Dobbelaere tijdens de repetities in Amsterdam tegen mij zei dat het allemaal wel goed zou komen. Dat gebeurde nadat ik op een gegeven moment kwaad was weggelopen. “Die hoogtes haal ik toch helemaal niet en sodemieter op allemaal! Ik kan het niet!”, schreeuwde ik. Björn heeft me toen weten te overtuigen dat ik het wél kon en dat ik het makkelijk zou halen als ik maar heel graag zou willen. En inderdaad, je stem ontwikkelt zich door training. Mijn stem nu is ook veel beter dan toen ik met *Soldaat* begon. Dat is nou eenmaal zo en die onzekerheden horen daarbij. Onzekerheden kunnen je zelfs helpen als het juist de bedoeling is dat je je kwetsbaar opstelt. Als je te hard bent en denkt dat je het allemaal wel kunt, bereik je nooit die kwetsbare kant.

Net zo’n gevaar sluipt erin als je al tig voorstellingen gespeeld hebt. Dan moet je uitkijken dat je niet gemakkelijk gaat spelen. Regelmatig komt Theu Boermans dan ook even langs om dingen weer op scherp te zetten. Dan gooit hij een scène even helemaal om. Gewoon om de stoelpoten weer onder iedereen vandaan te schoppen. Even terug naar de basis, nadenken waar de scène over

gaat en er weer helemaal fris tegenaan gaan. Zoiets is altijd goed voor de voorstelling.

Theu is sowieso een heel fijne regisseur om mee te werken. Hij maakt alle situaties heel concreet. Zelfs als je Shakespeare speelt bij hem, dan nog maakt hij het zo concreet alsof je gewoon een broodje staat te bestellen bij de bakker. Dat is heel goed, want daardoor blijft het nooit verheven boven iets. Theu is daar een meester in. Hij is ook echt een acteursregisseur en weet precies hoe een tekst gezegd moet worden. Daar moet je tegen kunnen, want hij gaat het dan soms ook een beetje voorspelen. Door te benadrukken wat hij zegt, wil hij dan dat je gaat voelen wat die zin op dat moment precies moet overbrengen. Hoe het eigenlijk is bedoeld. Je kunt met klemtonen een zin op allerlei manieren uitspreken en Theu weet gewoon precies dat als je de zin nou “zo” zegt, die het best overkomt op het publiek.

“EEN GROTE PRODUCTIE ALS SOLDAAT VAN ORANJE HAD OOK **KUNNEN FLOPPEN**”

Een grote productie als *Soldaat van Oranje* had ook kunnen floppen. Van tevoren weet niemand dat, maar dit succes hadden we in ieder geval nooit verwacht. Pas op het moment dat we in de hangaar gingen repeteren en mid-

VAJÈN VAN DEN BOSCH

NA KINDERROLLEN IN *THE SOUND OF MUSIC*, *JOSEPH AND THE AMAZING TECHNICOLOR DREAMCOAT* EN *MARY POPPINS* SPEELT DE DAN PAS DERTIENJARIGE VAJÈN VAN DEN BOSCH DE HOOFDROL IN *DROOMVLUCHT*. LATER DAT JAAR MAAKT OOK DE REST VAN NEDERLAND KENNIS MET HAAR, ALS ZIJ DE FINALE BEREIKT VAN *THE VOICE KIDS*. OOK DE MEGAPRODUCTIE *SHREK* KAN ZE OP HAAR IMPONERENDE CV BIJSCHRIJVEN. DAT ALLES TERWIJL DE TALENTVOLLE VAJÈN OOK NOG GEWOON NAAR SCHOOL GAAT EN NET ALS ELKE ANDERE TIENER HAAR ONZEKERHEDEN KENT.

De drie Fiona's in *Shrek*.
Foto: Joris van Bennekom

MUSICAL 2.0

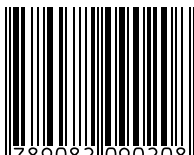
EEN NIEUWE GENERATIE

Sinds de opkomst van musical in Nederland begin jaren zestig heeft het genre allesbehalve stilgestaan. Met eigen Nederlandse succesproducties als *Soldaat van Oranje – De Musical*, *Hij Geloof in Mij* en *Ramses* leggen zowel producenten, makers als acteurs de basis voor een nieuwe generatie musicals.

Aan de hand van uitgebreide interviews met vooraanstaanden uit het vak neemt auteur Dennis Piek de lezer mee in al het moois dat het hedendaagse musicalgenre te bieden heeft. Boordevol verhalen, anekdotes en fotomateriaal van zowel voor als achter de schermen is *Musical 2.0* het ultieme musicalboek.

TRIO MEDIA

ISBN 978-90-820902-0-8

9 789082 090208 >

